

CHRISTENDOM

Christenen in het nauw

GEWELDDADIGHEDEN IN NIGERIA, EGYPTE EN ANDERE MOSLIMLANDEN ZIJN GEEN INCIDENTEN

De agressie tegen aanhangers van het christendom in moslimlanden neemt toe. Vooral de chaos na de vermeende Arabische lente baart christelijke leiders in het Midden-Oosten grote zorgen. 'We bloeden dood.'

Robbert de Witt met medewerking van Suzan van Schie Graphic Kaayman

De kerk in Madalla, een voorstad van de Nigeriaanse hoofdstad Abuja, zit vol op Eerste Kerstdag, zondag 25 december 2011. Als de mis is afgelopen en kerkgangers het gebouw verlaten, stopt er een auto met daarin drie mannen. Ze gooien een bom de kerk in en rijden met grote snelheid weg. 'De ravage was enorm. Ik zag overal bloed,' vertelt overlevende Timothy Onyekwere later tegen westerse journalisten. 'Ik weet niet hoeveel slachtoffers er vielen, maar het moeten er veel zijn geweest.'

Bij de aanslag komen 26 christenen om. De terreurdaad wordt opgeëist door de moslimextremistische sekte Boko Haram. De terreurbeweging voert dezelfde dag een reeks aanslagen uit op verschillende plaatsen in Nigeria. Met explosies rond kerken, beschietingen van agenten die kerken bewaken, aanvallen met bomauto's en zelfmoordaanslagen loopt het dodenaantal onder christenen tijdens Kerst op tot zeker 35.

Het kerstgeweld is in Nigeria geen uitzondering. Nergens werden het afgelopen jaar zo veel christenen gedood wegens hun geloof als in Nigeria. Dat blijkt onder meer uit de recente ranglijst van landen waar de christenvervolg het ergst is. De protestantse organisatie Open Doors telt elk jaar de doden als gevolg van christenvervolg en brengt belemmering, intimidatie en geweld tegen christenen in kaart.

Hoe betrouwbaar zijn de cijfers? Een organisatie die meer aandacht wil voor christenvervolgingen wereldwijd, heeft natuurlijk weinig reden de cijfers naar beneden bij te stellen. Bovendien merkt de organisatie zelf

op dat het soms lastig is aan betrouwbare cijfers te komen door de gesloten aard van sommige landen waar het christendom in de verdrukking zit. Desondanks is het duidelijk dat christenen overal ter wereld onder vuur liggen. Vergelijkbare ranglijsten, zoals die van de Amerikaanse organisatie International Christian Concern, bevestigen dit.

Dominant

Uit de overzichtskaart van vervolgingen blijkt dat de situatie in vooral de warme gebieden ten noorden van de evenaar ernstig is voor christenen. Het zijn grotendeels landen waar de islam dominant is. Uitzondering vormen de (post-)communistische staten, zoals Noord-Korea, China, Wit-Rusland en Cuba. Noord-Korea staat zelfs bovenaan de vervolgingsranglijst. Volgens Open Doors zitten daar tussen de vijftig- en zeventigduizend christenen opgesloten in strafkampen. Door het communisme werd en wordt religie als een grote bedreiging gezien.

'Dertig van de vijftig landen waarin christenen het meest worden vervolgd, zijn islamitische landen,' zegt woordvoerder Klaas Muurling van Open Doors. 'De islam is agressiever geworden, vooral tegenover moslims die kiezen voor het christendom.'

Christelijke leiders in het Midden-Oosten vrezen dat hun geloof verdwijnt uit het gebied waar tenslotte het christendom ontstond en tot wasdom kwam. De recente machtswisselingen hebben grote gevolgen voor de christelijke gemeenschappen in de regio.

De strijd in Irak van de laatste acht jaar bewijst dat democratie al snel kan omslaan in tirannie van de meerderheid. De christelijke minderheid – die voor 2003 bestond uit naar schatting anderhalf miljoen gelovigen –

Gelovigen in een kerk in Teheran

IRAN

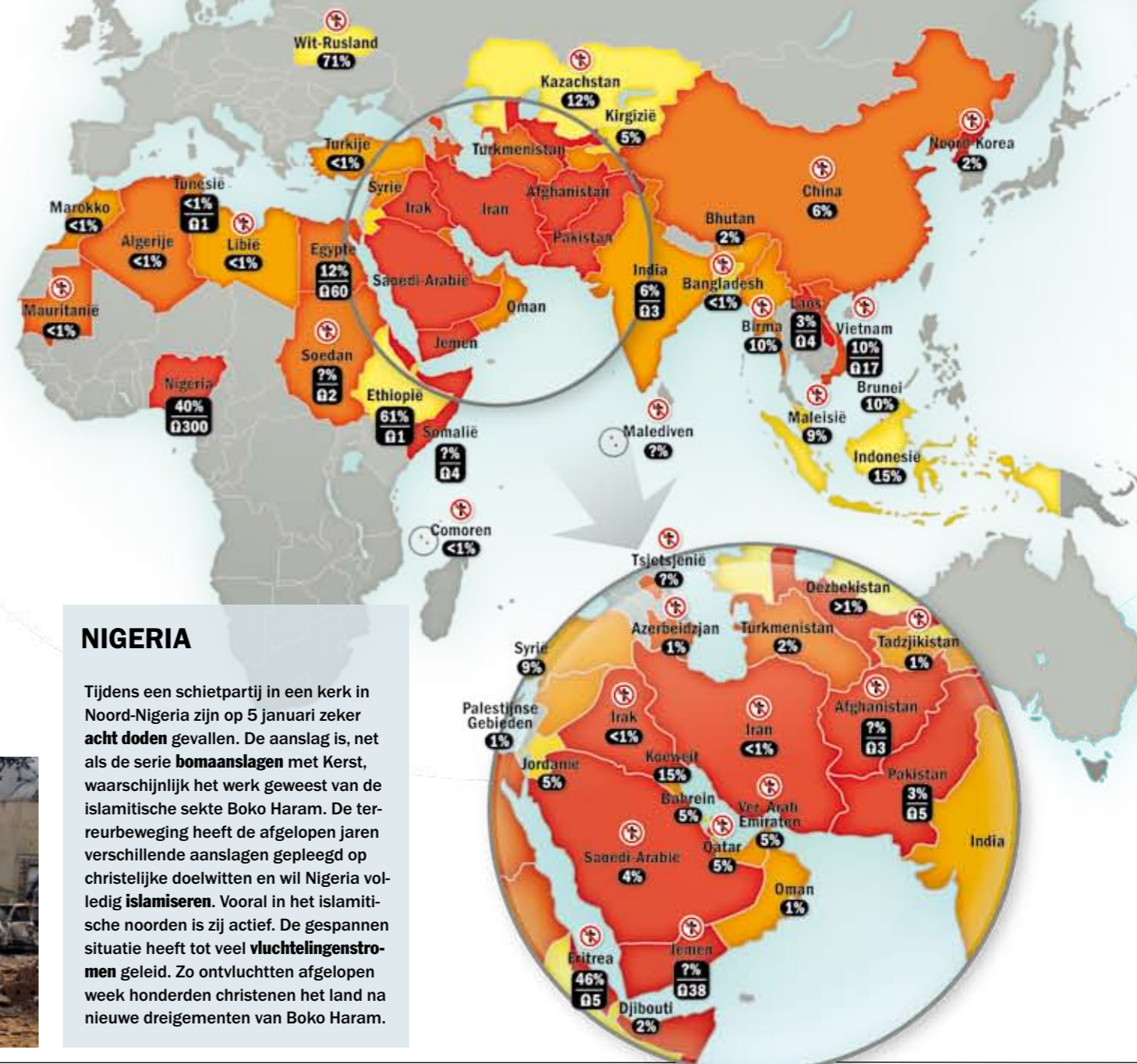
Het regime in Teheran doet er alles aan om de groei van het christendom te stoppen. Afgelopen Kerst vielen veiligheidsdiensten en politie kerken aan. Ook drongen ze huizen binnen van christenen in Teheran en een aantal andere steden. In totaal zijn ongeveer zeventig aanhangers van het christendom opgepakt. Naar verluidt was de arrestatiegolf een gevolg van volkswoede tegen christenen de dagen voor Kerstmis. Streng-islamitische Iraniërs waren woedend over een felicitatiebericht dat het Iraanse parlement zou hebben gestuurd naar paus Benedictus XVI voor de geboorte van Jezus.

Propaganda Pyongyang: blij protestanten

NOORD-KOREA

In Noord-Korea is bijbelbezit al voldoende om te worden geëxecuteerd of in een strafkamp te eindigen. Ooit stond de hoofdstad Pyongyang bekend als het Jeruzalem van het Oosten. De christelijk opgevoede Kim Il-sung, de vader van de onlangs overleden leider Kim Jong-il, wilde niets meer weten van het christendom toen hij aan de macht kwam. Er is weinig bekend over de politieke strafkampen, maar volgens gevluchte Noord-Koreanen zijn de meeste gevangenen christen. De communistische staat doet alsof het land godsdienstvrijheid kent, door buitenlandse bezoekers 'show-kerken' te laten zien.

NIGERIA

Tijdens een schietpartij in een kerk in Noord-Nigeria zijn op 5 januari zeker acht doden gevallen. De aanslag is, net als de serie bomaanslagen met Kerst, waarschijnlijk het werk geweest van de islamitische sekte Boko Haram. De terreurbeweging heeft de afgelopen jaren verschillende aanslagen gepleegd op christelijke doelwitten en wil Nigeria volledig islamiseren. Vooral in het islamitische noorden is zij actief. De gespannen situatie heeft tot veel vluchtelingenstromen geleid. Zo ontvluchtten afgelopen week honderden christenen het land na nieuwe dreigementen van Boko Haram.

Ravage na kerst-aanslag Nigeria

Foto's: Morteza Nikoubaz/Reuters, Gianluca Faccio/leprepress, Afolabi Solunde/Reuters

INDONESIË

Verwoest Jezusbeeld na moslimaanslag

Een bende moslims stak op 1 en 2 augustus afgelopen jaar drie kerken in **brand**. Dit gebeurde in de Indonesische provincie Riau op het eiland Sumatra. Ruim honderd moslims op motoren overgoten de gebouwen met olie en staken ze in brand. Ondanks de wettelijke godsdienstvrijheid in het grootste moslimland ter wereld, neemt de invloed van de **sharia**, de islamitische wetgeving, op regionaal niveau toe. Geregeld worden kerken gedwongen hun deuren te sluiten of worden ze **vernield**. Hoewel het geweld toeneemt, is het christendom de laatste jaren toch gegroeid in Indonesië.

wordt fijngeknepen tussen de verschillende islamitische groepen. Sjiïeten, soennieten en Koerden strijden om de macht, en de overheid is niet meer in staat de christelijke minderheid tegen het sektarische geweld te beschermen. De schattingen lopen sterk uiteen, maar er zouden nog zo'n half miljoen christenen in Irak over zijn. 'We bloeden dood,' zei de Iraakse aartsbisschop Louis Sako begin december tegen de Amerikaanse krant *The Wall Street Journal*. 'Er blijft geen christen over in Irak.'

Het einde van repressieve en vaak seculiere regimes – zoals in 2003 dat van Saddam Hoessein in Irak, die met Tariq Aziz nog een christelijke minister had – betekent voor veel christenen geen vooruitgang, zo blijkt.

Midden-Oostenkenner Michele Dunne, verbonden aan de Amerikaanse denktank Atlantic Council, ziet een verband tussen het verjagen van autoritaire regimes en de repressie van minderheden in de chaos die er vervolgens meestal ontstaat. 'In autoritaire samenlevingen zie je vaak een dictatuur van de meerderheid ontstaan. Irak is daarvan een goed voorbeeld. Opeens zien allerlei grote groepen hun kans schoon en verliezen ze de rechten van minderheden uit het oog.'

Bij christelijke minderheden elders in het Midden-Oosten wordt gevreesd voor dit Irak-scenario. De grootste groep, de acht tot tien miljoen Kopten in Egypte, ondervond het afgelopen jaar al wat het betekent als het cen-

SYRIË

Veel christenen ontvluchten Syrië

Begin december trokken honderden islamitische Koerden plunderend en brandstichtend door het Syrische stadje Zakho waarbij ze **antichristelijke leuzen** scandeerden. Zeker dertig gebouwen brandden af, allemaal eigendom van christenen. Vooral in de provincie Al-Jazireh zijn Assyrische christenen – een oude christelijke stroming – vaak het **doelwit**. Door eerdere gewelddadigheden is het aantal christenen daar flink afgenomen en zijn Koerden nu sterk in de meerderheid. Christenen vrezen dat de Koerden autonomie of afscheiding van Syrië willen en **emigreren** als het mogelijk is.

trale gezag wegvalt. In 2011 waren er zes keer zoveel aanvallen gericht tegen Kopten als in 2010, zei Dina Guirgis, een vooraanstaande Egyptische Kopt, in december tijdens een hoorzitting in het Amerikaanse Congres over geweld tegen christenen in de regio.

In 2011 waren er volgens Guirgis 33 religieuze aanvallen in Egypte, met zeker zestig doden tot gevolg. Kerken werden geplunderd en afgebrand, net als winkels en huizen van Kopten. In één geval sneed een islamitische geestelijke een oor af van een christen, zich beroepend op de sharia. En net als in Irak, verlaten Egyptische christenen het land zodra ze kunnen. Volgens mensenrechtenorganisaties zouden al honderdduizend Kopten het land zijn ontvlucht sinds president Hosni Mubarak in februari 2011 werd verdreven.

Intimidatie

Ook in Syrië, het islamitische land in het Midden-Oosten waar de grootste opstand woedt, vrezen christenen voor hun veiligheid. Onder president Bashar al-Assad – die zelf tot een minderheid behoort – werden christenen grotendeels met rust gelaten. Iraakse christenen zagen Syrië als een veilige haven. Maar als de gewelddadige opstand doorzet, is het maar de vraag of de soennitische moslims, het grootste volksdeel in Syrië, de rechten van andere bevolkingsgroepen zullen beschermen. In revolutielanden Tunesië en Libië slaan christenen al alarm.

CHINA

Communie tijdens Pasen in Peking

Een van de grootste kerken van China, de Shouwang-kerk in Peking, heeft afgelopen Kerst zijn **laatste dienst** gehouden. De kerk heeft hiertoe besloten na een reeks van incidenten. Zo werden een paar dagen voor Kerstmis 35 christenen opgepakt op weg naar een dienst. Ondanks alle **intimidatie** van overheidswege is het aantal belijdende christenen in China de afgelopen jaren sterk **toegenomen**. Dit komt door de groeiende invloed van het Westen, en ook doordat de regering sinds de Olympische Spelen in Peking de christenen vrijer laat. Toch blijven vooral de lokale autoriteiten de christenen intimideren.

In stabielere islamitische landen is het niet meteen beter. Ook niet in landen waar christenen volgens de Grondwet dezelfde rechten genieten als andere gelovigen. In Turkije leven naar schatting honderdduizend christenen, op een bevolking van ruim 78 miljoen mensen. Veel Turkse moslims beschouwen het als on-Turks om christen te zijn – ook al is het een van de oudste landen met een christelijke aanwezigheid. Voor Turkse christenen is het vrijwel onmogelijk om een eigen kerk te bouwen of geestelijken op te leiden. Sinds 2007, toen een priester werd neergestoken en drie gelovigen werden gedood in een christelijke uitgeverij, kwam openlijk geweld tegen christenen nauwelijks meer voor. Maar christenen worden in Turkije nog altijd geconfronteerd met intolerantie en intimidatie.

Dat geldt in toenemende mate voor christenen in het grootste moslimland ter wereld, Indonesië. Officieel geldt er godsdienstvrijheid, maar de overheid slaagt er steeds minder in om religieuze minderheden te beschermen tegen de toorn van moslimextremisten. Steeds vaker worden kerken aangevallen en gelovigen bedreigd. De Indonesische non-profitorganisatie Setara telde het afgelopen jaar 244 gevallen van religieus geweld, veelal gepleegd door radicale islamitische bewegingen. In 2010 waren dat er volgens Setara nog 200. De lijdensweg van christelijke minderheden lijkt nog lang niet voorbij. ■